

הצעה לשיחה טלפונית עם ילדי הגן

"אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה העומדים בין בים ובין
ביבשה המקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרוחה ומאפלה לאורה ומשעבוד
לגאולה"

עם ישראל מתמודד עם איום ביטחוני קשה ביותר בגזרות שונות. כל אחת מאיתנו חשה במישור
האישי, המשפחתי והמקצועי דאגה גדולה ביותר. דאגה זו מתקיימת אף אצל אוכלוסיית ילדי הגן
והוריהם. כאנשי חינוך/גננות/מלמדים תפקידנו לתווך את המציאות המורכבת והקשה לילדים
בהתאם לגילם ההתפתחותי. ולסייע להם לעשות שימוש במשאבים העומדים לרשותם כדרך
להתמודד עם המציאות שנכפתה עלינו. כרגע מערכת החינוך הושבתה מפעילות והילדים הרכים
שואים בבית. חשוב שזכור כי המציאות הכאוטית מעוררת תגובות שונות בקרב הילדים.
החשיפה של הילדים לאירועים ברמות השונות, אם מכלי התיקשורת, או משיחות ההורים
בנוכחות הילדים, מעמידים את הילדים במציאות של אי וודאות המעוררת תחושות של פחד, צער,
חוסר אונים, כעס ועוד.

אסטרטגיות ההתמודדות של הילדים עם המצב שונות זו מזו. יש ילדים שהומור מעודד אותם,
אחרים נרגעים באמצעות תפילה. אך כולם כולם זקוקים לתמיכה, לתחושת קירבה לאחר
ולדיבור על רגשות.

בעיצומם של ימים אלו,

נתחבר לרגשות שלנו,

נחפש מה מסייע לנו בהתמודדות

ונתחבר ל'ביחד'

לפניכם/ם המלצה למתווה לשיחה של גננת/מלמד עם ילד מילדי הגן. זוהי הזדמנות להעמיק את
הקרבה בין הגננת/מלמד לילד ולחזק את הרגשת הסיפוק של כל צד על ידי הוספת נדבך חדש
בקשר הבין-אישי.

מטרות השיחה:

- יצירת התעניינות, קירבה והמשך קיומו של רצף חינוכי.
- בירור מצב רוחו של הילד ומצב משפחתו.
- תמיכה וחיזוק משאבי חוסן.

מהלך השיחה:

מבנה עקרוני:

לצורך ארגון בחרנו להציג את ההצעה לשיחה באופן כרונולוגי. ברור לכולנו שבמציאות ישנה זרימה טבעית, שלא דווקא נאמנה לסדר זה ולחלוקה לעקרונות.

פתיחה שמכילה התעניינות, הקשבה והרגעה:

תנאי לילד את התחושה שאתה קשובה לו באופן מלא ובמידת הצורך שאלתי שאלות הבהרה. אפשר לשאול שאלות "מה נשמע", כמו: "מה אתה עושה בימים אלו?", "עם מי אתה נמצא?", "איך מצב הרוח שלך?", "מה אתה עושה במרחב המוגן?", "עם מי אתה משחק?". אם היו מראים לך מרגישונים שונים, כמו: משועמם, נהנה מהחופש, מודאג, מפחד, חרד, עצוב, מתגעגע לחברים, איזה מרגישון מתאר את מצב רוחך? איזה מרגישון היית בוחר עבור בני המשפחה שלך?

בגנים בהם פועלת תכנית כישורי חיים ניתן לשלב בשיח שימוש בבובת הרגשות (ליבילי, חני כמוני, אורי, דני כמוני, אחר) באופן הבא:

הגננת/מלמד: "אני רוצה לשתף אותך ברגשות של 'דני כמוני' בימים האחרונים. דני בקש ממני לשתף את הילדים ברגשותיו, האם אתה מעוניין לשימוע את מה 'דני כמוני' רוצה לספר?" במידה והתשובה חיובית נמשיך:

"דני כמוני סיפר לי שהוא מרגיש כל מיני רגשות. לפעמים הוא מרגיש עצוב,

כי הוא לא כ"כ יכול לצאת מהבית. אמא שלו אומרת שצריך להישמר ולנעול את הדלת.

לפעמים הוא מרגיש שמח כי כולם נמצאים בבית וזה ממש כיף לשחק עם אמא והאחים.

לפעמים הוא פוחד כשהוא שומע בלילה את האזעקה.

לפעמים הוא כועס כי נמאס לו לשימוע את האזעקות המעצבנות ולהיכנס לממד.

(במסגרות בהם ישנם ילדים שאביהם גויס לצבא, ניתן לשתף בתחושות הבאות של 'דני כמוני': כשאבא הולך לצבא אני גם שמח וגם פוחד. אני שמח כי אבא הוא חייל ושומר על עם ישראל, ולפעמים אני מפחד, ודואג לאבא ורוצה כל כך שאבא יחזור, כי מי יספר לי סיפור בלילה לפני השינה? רק אבא).

אמא של 'דני כמוני' סיפרה לו משהו חשוב מאוד: המחבלים נכנסו לישראל בלי רשות וזה באמת מעורר פחד. לא היה אף פעם אירוע כזה, הוא נדיר. אבל אנחנו בטוחים שהי יהיה בעזרנו. בע"ה ובעזרת החיילים ישוב הביטחון.

הגננת/מלמד יותשאל: "ואיך אתה מרגיש?"

הכלה ואמפתיה:

היהי מוכוה לקלוט ולעבד את מגוון הרגשות של הילד ואת דרכי ההתמודדות שלו ושדראי שאתה איתו ונכווה לשמוע כל דבר, שיש לו לומר לך.

נרמול:

תנוי לילד הרגשה, שדבריו אינם חריגים ובאמצעות פרופורציה (העמדת האירוע כאירוע נדיר וחריג שאינו תואם את מהלך החיים השגרתי של הילד, זהו אירוע זמני). ופרספקטיבה (נעביר מסר של תיקווה וחזרת השקט והשלווה לארצנו).

הראהי לו שמחשבותיו ורגשותיו, במצב בו אנו מצויים, מובנים וטבעיים (במידה ודבריו מעוררים בך דאגה, יש להפנותו לעזרה מקצועית, על פי הצורך).

אפשר לומר משפט כמו, "אני שומעת שאתה פוחד/עצוב... זה לגמרי הגיוני להרגיש כך במצב הזה..."

הצעה להתמודדות יעילה:

שאלוי את הילד מה יעזור לו ומה עוזר לו בדרך כלל במצבים קשים. חבראי אותו לכוחות הפנימיים שלו והצעוי לו כיווני התמודדות קונקרטיים הניתנים ליישום. למשל, כווי אותו לפעילות ולעשייה, כמו: לשחק עם האחים, לעזור לאימא לפרק את הסוכה, לקרוא תהילים בשירה, לבנות סדר יום ולעסוק בדברים שאוהב/שמרגיעים אותו או לשתף אחרים ברגשותיו.

אפשר, גם, לעודד את הילד לעסוק בפעילויות שגן הילדים מציע כדוגמת: חוברת צביעה, מלאכות יד, אפיה.

סיום השיחה:

סיימ/י את השיחה בנימה אישית, במילת חיזוק ('אתה ילד משתף/ עם הרבה תחומי עניין/גם כשקשה אתה יודע להגיד מה עוזר...'), עודד/י את הילד לאמץ לו דבר אחד שיעזור בהתמודדות, סכמו מתי תהיה השיחה הבאה שלכם ואפשר/י אמצעים ליצירת קשר במידה והילד ירצה לשתף.

בתפילה לבשורות טובות

”עת צרה היא ליעקב וממנה יושע”